

Document de ședință

B9-0148/2024

26.2.2024

PROPUNERE DE REZOLUȚIE

depusă pe baza declarației Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate

în conformitate cu articolul 132 alineatul (2) din Regulamentul de procedură

referitoare situația critică din Cuba
(2024/2584(RSP))

Javier Nart, Petras Auštrevičius, José Ramón Bauzá Díaz, Jordi Cañas, Fabio Massimo Castaldo, Dita Charanzová, Olivier Chastel, Karin Karlsbro, Ilhan Kyuchyuk, Dragoș Pîslaru, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Dragoș Tudorache, Hilde Vautmans
în numele Grupului Renew

**Rezoluția Parlamentului European referitoare situația critică din Cuba
(2024/2584(RSP))**

Parlamentul European,

- având în vedere rezoluțiile sale anterioare referitoare la Cuba, în special rezoluția sa din 12 iulie 2023 referitoare la situația ADPC UE-Cuba având în vedere vizita recentă a Înalțului Reprezentant pe insulă¹,
- având în vedere Acordul de dialog politic și de cooperare dintre Uniunea Europeană și statele sale membre, pe de o parte, și Republica Cuba, pe de altă parte (ADPC)², semnat în decembrie 2016 și aplicat cu titlu provizoriu începând din 1 noiembrie 2017,
- având în vedere articolul 5 din Constituția Cubei,
- având în vedere definiția „organizației societății civile” din Jurnalul Oficial al Uniunii Europene,
- având în vedere documentul ARES (2021) 2474104 al directorului executiv adjunct al Serviciului European de Acțiune Externă (SEAE) pentru America,
- având în vedere rapoartele organizațiilor pentru drepturile omului, cum ar fi Human Rights Watch, Human Rights Foundation și Prisoners Defenders, capitolul IV.B privind Cuba din rapoartele anuale pe 2020, 2021 și 2022 ale Comisiei interamericane pentru drepturile omului, comunicarea din 6 noiembrie 2019 referitoare la brigăzile medicale cubaneze adresată Înalțului Comisar al ONU pentru Drepturile Omului de către raportorul special al ONU privind formele contemporane de sclavie, inclusiv cauzele și consecințele acesteia și de raportorul special al ONU privind traficul de persoane, în special de femei și copii, comunicarea din 2 noiembrie 2023 referitoare la brigăzile medicale cubaneze adresată Înalțului Comisar al ONU pentru Drepturile Omului de către raportorul special al ONU privind formele contemporane de sclavie, inclusiv cauzele și consecințele acesteia, precum și concluziile referitoare la brigăzile medicale cubaneze din evaluarea periodică universală a Cubei din 2018 realizată de către Consiliul ONU pentru Drepturile Omului,
- având în vedere comunicarea din 16 noiembrie 2023 adresată Cubei de raportorul special al ONU pentru libertatea de religie sau de convingere, de Grupul de lucru al ONU privind detenția arbitrară, de raportorul special al ONU pentru promovarea și protecția dreptului la libertatea de opinie și de expresie, de raportorul special al ONU pentru drepturile la libertatea de întrunire pașnică și de asociere și de raportorul special al ONU pentru chestiuni legate de minorități,
- având în vedere articolul 132 alineatul (2) din Regulamentul său de procedură,

A. întrucât Parlamentul a aprobat ADPC la 5 iulie 2017, cu condiții clare legate de

¹ Texte adoptate, P9_TA(2023)0280.

² JO L 337I, 13.12.2016, p. 3.

îmbunătățirea drepturilor omului și a democrației în Cuba, incluzând o clauză de suspendare în cazul încălcării dispozițiilor privind drepturile omului; întrucât în rezoluția însoțitoare s-a solicitat autorităților cubaneze să permită delegațiilor Parlamentului European să intre în Cuba și să aibă acces la interlocutorii lor;

- B. întrucât mai multe articole din ADPC UE-Cuba, și anume articolele 1, 2 și 3, stabilesc principii clare privind egalitatea, reciprocitatea, respectul reciproc, consolidarea contactelor, a dialogului și a cooperării dintre cele două societăți;
- C. întrucât numărul prizonierilor politici și al prizonierilor de conștiință din Cuba a crescut dramatic și este în prezent de peste opt ori mai mare decât era în 2018, ridicându-se la 1 066 de persoane la 31 ianuarie 2024, printre care se află 33 de persoane care erau minore la momentul încarcerării; întrucât organizațiile pentru drepturile omului au documentat, de asemenea, peste 11 000 de cazuri de pedepse „pre-delictuale” aplicate unor persoane care nu au comis și nici nu au avut tentative de a comite infracțiuni, această cifră fiind declarată de președintele Comisiei ONU împotriva torturii în aprilie 2022, în cadrul celei de a 73-a sesiuni a acestei comisii, în observațiile verbale finale cu privire la cel de al treilea raport periodic privind Cuba al Comisiei ONU împotriva torturii; întrucât, în ultimele decenii, articolul 72 din Codul civil cubanez a permis efectuarea în medie a 3 850 de noi detenții „pre-delictuale” în fiecare an; întrucât articolele 434.1 și 189.3 din noul Cod penal al Cubei se bazează pe măsurile „pre-delictuale” prevăzute în Codul civil;
- D. întrucât, la 16 noiembrie 2023, cinci titulari de mandate pentru proceduri speciale ai Consiliului ONU pentru Drepturile Omului, printre care patru raportori speciali, au trimis Cubei o comunicare în care au descris și au condamnat tiparul sistematic din Cuba de persecuție, încarcerare și tortură a imamilor musulmani, a preoților religiei afro-cubaneze (Yoruba ifás), a pastorilor evanghelici și a preoților catolici;
- E. întrucât, în ianuarie 2024, Institutul pentru cercetare în domeniul criminalității și politicilor în domeniul justiției a actualizat nota de informare privind închisorile din lume (World Prison Brief), care arată că numărul prizonierilor de pe insulă a crescut de la 57 000 la 90 000, ceea ce face ca în Cuba să existe o rată de încarcerare de 794 de deținuți la 100 000 de locuitori, a doua cea mai ridicată din lume; întrucât guvernul cubanez continuă să utilizeze detenția arbitrară pentru a hărțui și a intimida criticii, activiștii independenți, oponenții politici și alte persoane; întrucât, în 2022, 5 499 de persoane au fost reținute în mod arbitrar;
- F. întrucât organizațiile pentru drepturile omului continuă să documenteze reprimarea constantă a drepturilor la libertatea de exprimare, de întrunire pașnică și de asociere în această țară și înăbușirea vocilor dizidente și vizarea apărătorilor drepturilor omului de către autoritățile cubaneze; întrucât ADPC nu și-a îndeplinit obiectivul principal de a îmbunătăți libertățile fundamentale în Cuba;
- G. întrucât situația drepturilor omului din Cuba este profund îngrijorătoare, în special situația populațiilor vulnerabile, cum ar fi femeile, minoritățile etnice și comunitatea LGBTIQ +; întrucât organizațiile neguvernamentale și observatoarele independente raportează o creștere a feminicidelor în Cuba, numărul acestora crescând la 89 în 2023 și opt cazuri noi fiind raportate până în prezent în 2024; întrucât, în pofida acestui fapt,

regimul nu a pus în aplicare un sistem de înregistrare a feminicidelor în Cuba utilizând date publice actualizate și nu a fost încă adoptată o lege amplă împotriva violenței de gen, care să garanteze implicarea reprezentanților societății civile;

- H. întrucât orice dialog politic trebuie să includă participarea directă și intensă a reprezentanților societății civile independente și a tuturor actorilor politici din opoziție, fără restricții, așa cum se subliniază la articolul 36 din ADPC; întrucât excluderea organizațiilor independente ale societății civile de la accesul la fondurile de cooperare și/sau de la participarea la ADPC și faptul că se permite, dimpotrivă, participarea și accesul la fondurile de cooperare exclusiv pentru întreprinderile la care participă statul și pe care deci le controlează, așa cum se întâmplă de la semnarea acordului, sunt aspecte care ar trebui remediate imediat;
- I. întrucât, la 2 ianuarie 2024, ONU a făcut publică scrisoarea trimisă regimului cubanez în care acesta este acuzat de muncă forțată, una dintre formele de sclavie modernă subliniată de raportorul special al ONU privind traficul de persoane, în special de femei și copii, și de raportorul special al ONU privind formele contemporane de sclavie, inclusiv cauzele și consecințele acesteia; întrucât mai multe organizații internaționale au denunțat faptul că lucrătorii civili cubanezi care își desfășoară activitatea în străinătate, inclusiv medici, profesori, navigatori, ingineri, artiști sau sportivi, sunt victime ale traficului de persoane în baza unor legi și norme care au un caracter inerent coercitiv și care afectează libertățile fundamentale foarte explicite, printre care se numără articolul 176 din Codul penal, Rezoluția Mincex nr. 368 din 2020, Legea privind migrația și Decretul nr. 306 din 2012;
- J. întrucât, într-o comunicare din 2 noiembrie 2023, raportorul special al ONU privind formele contemporane de sclavie, inclusiv cauzele și consecințele acesteia a subliniat că Cuba, Spania, Italia, Qatarul și MSC Cruises permit și/sau colaborează la sclavia din cadrul misiunilor cubaneze de muncă din străinătate;
- K. întrucât regimul impus treptat în Cuba exclude orice perspectivă de schimbări democratice, mai ales că articolul 5 din Constituția Cubei prevede că Partidul Comunist cubanez unic, devotat lui Martí, Fidel și marxist-leninist este forța politică superioară și guvernează societatea și statul, iar articolele 4 și 229 stabilesc că actualul sistem politic este irevocabil;
- L. întrucât în pofida faptului că s-a insistat timp de ani de zile asupra necesității de a vizita insula, autoritățile cubaneze refuză în mod sistematic să permită comisiilor și delegațiilor oficiale și anumitor grupuri politice din Parlamentul European, organizațiilor internaționale pentru drepturile omului și altor observatori independenți ai situației drepturilor omului, inclusiv raportorilor speciali ai ONU, să intre în Cuba,
- M. întrucât, la 20 septembrie 2023, Parlamentul European a primit din partea ambasadorului Cubei în Belgia și la UE o invitație de a vizita țara; întrucât, la 19 decembrie 2023, la scurt timp după constituirea delegației ad-hoc a Parlamentului European, vicepreședintele parlamentului cubanez l-a informat pe ambasadorul UE în Cuba că țara sa refuză să primească delegația, cu justificarea că „Cuba nu dorește să primească vizita deputaților în Parlamentul European care acționează împotriva intereselor Cubei și sunt pe deplin aliniați cu Statele Unite”; întrucât Parlamentul

European ar trebui să aplice o politică de reciprocitate în ceea ce privește delegațiile oficiale cubaneze; întrucât, într-o scrisoare din 25 ianuarie 2024 adresată Președintei Parlamentului European, ambasadorul Republicii Cuba a declarat despre președintele delegației ad-hoc a Parlamentului European în Cuba și despre alți doi membri „că mențin legături și sprijină cetățeni și organizații incluse pe lista națională a persoanelor și entităților care au legătură cu acte de terorism”;

- N. întrucât Parlamentul a acordat de trei ori Premiul Saharov pentru libertatea de gândire unor activiști cubanezi: lui Oswaldo Payá în 2002, Doamnelor în Alb în 2005 și lui Guillermo Fariñas în 2010; întrucât laureații Premiului Saharov și rudele lor sunt în continuare hărțuiți și intimidati periodic și sunt împiedicați să părăsească țara și să participe la evenimente internaționale,
1. regretă că, în pofida timpului scurs de la intrarea în vigoare a ADPC, situația legată de lipsa democrației și a libertăților în Cuba nu s-a îmbunătățit și că, dimpotrivă, situația drepturilor omului pe insulă s-a deteriorat și s-a agravat și mai mult, ceea ce încalcă în mod clar și sistematic dispozițiile de bază ale ADPC;
 2. accentuează obligația tuturor părților de a respecta dispozițiile obligatorii ale ADPC și principiul universalității drepturilor omului;
 3. condamnă în termenii cei mai fermi încălcările sistematice ale drepturilor omului și abuzurile împotriva protestatarilor, disidenților politici, liderilor religioși, activiștilor pentru drepturile omului și artiștilor independenți, printre alții, comise de regimul cubanez; îndeamnă autoritățile cubaneze să pună imediat capăt politicii de represiune;
 4. este preocupat de creșterea alarmantă a numărului de prizonieri politici, care a crescut de peste opt ori din 2018 și până în prezent; solicită eliberarea imediată și necondiționată a tuturor persoanelor deținute exclusiv pentru că și-au exercitat drepturile omului, inclusiv dreptul la libertatea de expresie și de întrunire pașnică; solicită, de asemenea, retragerea acuzațiilor penale injuste și sprijină facilitarea returnării persoanelor aflate în exil;
 5. denunță practica guvernului cubanez de a exclude organizații legitime ale societății civile de la seminarele UE-Cuba ale societății civile; declară inacceptabil faptul că SEAE și delegația UE la Havana au convenit să excludă de la dialogurile politice opoziția democratică cubaneză și organizațiile independente ale societății civile europene și cubaneze, din cauza lipsei de susținere din partea autorităților cubaneze;
 6. își exprimă profunda îngrijorare cu privire la existența brigăzilor medicale cubaneze care lucrează în condiții de muncă forțată; condamnă munca forțată impusă de statul cubanez, care este motivată exclusiv de câștigul economic; denunță faptul că 78 % dintre „voluntarii” din misiunile internaționale au declarat că sunt mobilizați împotriva voinței lor sau trebuie să participe în condiții structurale coercitive;
 7. ia act de faptul că, în noiembrie 2023, membri ai parlamentului cubanez, printre care secretarul parlamentului național cubanez, Homero Acosta, au fost tratați cu respect și au fost primiți călduros la Parlamentul European; declară inacceptabilă excluderea continuă a Parlamentului European, singura instituție europeană căreia i se refuză accesul pe teritoriul Cubei, și o consideră o încălcare a ADPC; regretă decizia Cubei de

a refuza vizita unei delegații ad-hoc a Parlamentului European și îndeamnă autoritățile cubaneze să respecte principiile ADPC și să acorde Parlamentului European acces în țară; solicită ca, între timp, să se interzică accesul la Parlamentul European membrilor parlamentului cubanez și ai oricărei delegații naționale cubaneze, în baza politicii de reciprocitate;

8. cere autorităților cubaneze ca, în conformitate cu ADPC, să acorde acces unei delegații a Parlamentului European, a UE și a statelor membre și organizațiilor independente pentru drepturile omului pentru a monitoriza procesele din instanțe și a vizita sutele de activiști și de cetățeni cubanezi obișnuiți care sunt în continuare încarcerați pentru că și-au exercitat dreptul la libertatea de exprimare și de întrunire;
9. își reiterează apelul adresat Consiliului de a aplica regimul mondial de sancțiuni al UE în materie de drepturi ale omului (Legea Magnițki a UE) și de a adopta sancțiuni împotriva persoanelor responsabile de încălcări persistente ale drepturilor omului în Cuba, începând cu sancționarea lui Miguel Díaz-Canel, cea mai importantă figură din lanțul de comandă al forțelor de securitate cubaneze, alături de alți înalți funcționari din guvernul cubanez;
10. își reiterează apelul adresat UE de a declanșa articolul 85 alineatul (3) litera (b) din ADPC pentru a solicita o reuniune imediată a comisiei mixte din cauza încălcărilor acordului de către guvernul cubanez, ceea ce constituie un „caz de urgență specială” care poate duce la suspendarea acordului; subliniază că aceste încălcări implică violări persistente și substanțiale ale principiilor democratice și nerespectarea drepturilor fundamentale ale omului și a libertăților fundamentale prevăzute în Declarația Universală a Drepturilor Omului și subliniate la articolul 1 alineatul (5) din ADPC; subliniază că, din cauză că guvernul cubanez nu a remediat aceste încălcări, în pofida apelurilor repetate ale Parlamentului European în acest sens, acordul ar putea fi suspendat;
11. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție guvernului și Adunării Naționale a Puterii Populare din Cuba, Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, Comisiei, Reprezentantului special al UE pentru drepturile omului, parlamentelor și guvernelor statelor membre, Înaltului Comisar al Organizației Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului și guvernelor statelor membre ale Comunității Statelor Latinoamericane și Caraibiene.